

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	--	--

Biserică și Stat.

Cetind desbaterile procesului profesorului comunist Constantinescu-Iași mi-a venit în gând o scenă întâmplată în Chișinău, exact acum zece ani. Intr'un restaurant, era cât pe aci să mi se întâmple o nenorocire pentru că am îndrăznit să spun o vorbă în doi peri despre jidani. Complicii acestui comunist, Paulina Rosenberg, Etea Blumberg, Feiga Rabinovici etc. etc. — cu excepția inspectorului veterinar Mihail Brașovanu, fost comisar al poporului în Rusia Sovietică și adjutant al lui Cristea Racovsky — sunt toți evrei. (Alaltăeri cetiam că președintele a fost mirat când, voind să ia jurământul martorului Aurel Mărculescu, acesta s'a ferit de cruce spunând că este evreu).

Neîndoios, împrejurarea că Basarabia este dinamită de comuniști evrei, constituie un mare pericol. Deși aceasta nu este de eri-alaltăeri. Romancierul C. Stere ne spune că acest Chișinău a fost totdeauna vestit pentru nucleele sale comuniste. Apropierea Rusiei și îndeosebi faptul că mândra Basarabie a stat sub cnutul țarilor ruși peste o sută de ani explică fenomenul acesta, pe care o solitudine deosebită a guvernelor noastre l-ar putea, dacă și nu anulă, în orice caz ar putea treptat-treptat să-l atenueze.

Iată ceea ce este îndeosebi semnificativ, dureros de semnificativ în acest proces. Un profesor universitar, un inspector general veterinar, o profesoară dela un liceu de stat, deci trei — ca să amintim pe cei mai de căpetenie — trei înalți funcționari de stat sunt conducătorii bandeii comuniste dela Chișinău. Funcționarii de stat, plătiți cu lefuri mari — inspectorul veterinar singur a mărturisit că avea 29.000 lei pe lună — *necontrolați, neconturbați* fac operă de trădare a patriei lor, a Țării care le dă pâne albă și bună... Stau în legătură cu Amsterdamul,

nodul universal al tuturor mișcărilor extremiste, întrețin relații cu incendiarii de biserici din Spania, le trimit bani — în timp ce la ei acas se stinge o populație lihnită de foame. Iată opera acestor funcționari, sub lege, adică având autorități asupra lor, cu deosebire în învățământ unde abundă controlorii ca nicăiri altunde.

Din fondul întunecat al acestui proces nu lipsesc — firește — sectarii, frații buni ai comuniștilor; încât, pentru aceștia e demnă de reținut expresia dlui profesor universitar Petre Bujor: *eu le-aș aplica o corecție*. Căci, e știut, aceea ce face al de Constantinescu sau Zoltur la orașe, fac sectarii de felurite nuanțe, la sate. Oricât de intensă, oricât de rafinată (și suficient de tolerată) ar fi această propagandă, ea nu s'a dovedit până acum de proporțiile monstruoasei afaceri Constantinescu! Cetiți articolul părintelui Anuțoiu, Constantin, vedeți cum trepidează în ei boldul misionar. Și cel dintâiu a mers și merge în satele contaminate, făcându-ne escelente servicii. Și câți alți preoți, tineri și bătrâni — la noi și aiurea — nu fac la fel?!

Să ne erți dar dle Dragoș Vrânceanu, care tribulând pentru îmbunătățirea salariilor preoțești, mai spui că *activitatea spirituală, singura care i se cere preotului român și singura în care este absent și mut...* („Preotul ca slujbaş la Stat“ Curentul No. 2914 de sâmbătă 14 Martie a. c.), căci prea este o injurie speța aceasta de argument! Politica, apoi presa aceasta sucită a sucit uneori și capul preotului, dar simțul răspunderii, al realității care împrejmuește așa de salutar, îl aduc îndată la căile bune. Dacă istoricește biserica noastră a fost prin excelență nu numai instituție religioasă, ci instituție spirituală, astăzi ea nu poate fi numai o cârpă; nici într'un domeniu nu se fac asemenea asalturi.

Deci, este preoțimea nițel abătută dela preocupările ei spirituale, aveți răgaz: conducerea

bisericească o va readuce la rosturile ei. Dar cum rămânem cu aceia cari vreau să ia bisericii conducerea efectivă a școlilor de teologie? Să o dea Statului, ca să se întâmple aceea ce se întâmplă cu sectarii, cu facultatea teologică din Chișinău (unde Constantinescu-Iași a fost profesor) sau cu liceul din Bălți, la care Feiga Rabinovici propunea matematicile?

Cazul Constantinescu e dureros pentru Stat și umilitor pentru biserică...

Congrese preoțești și cercuri pastorale.

Nu se poate în cadrul restrâns al unui articol să se arate pe deplin rostul și însemnătatea congreselor preoțești și cercurilor pastorale și de aceea mă voiu mărgini la nararea unor observațiuni ce sunt mai arzătoare azi pentru noi.

Congresele în general sunt — se poate spune — un simptom al vremurilor.

Desechilibrarea valorilor și rolurilor sociale a diferitor corporațiunii din stat a dat naștere la asociațiuni profesionale cari caută a-și valorifica rolul și recompensele ce cer dela stat sau societate. Comerțul, industria, etc. își fixează astăzi singure beneficii fabuloase și statul de voie sau silit le sprijină fără a mai ține seamă de contribuabil sau consumator.

Când vedem ce au câștigat și cât au câștigat de mult avocații de pildă, ne înspăimântăm. Ți-au răpit până și dreptul cetățenesc de a te apăra singur, ci trebuie să fii la dispoziția lor după tarifele ce te lasă sărac. Tot așa medicii. Învățătorii ajung profesori universitari prin impunerea dezideratelor ce și le-au impus numai în congrese. De exemplu și-au revendicat aproape pe deplin puterea ideologică: înaintări, politică, rol social, iar astăzi luptă numai pe chestia materială, făcând front comun cu ei chiar profesorii universitari.

Preoțimea ortodoxă care este sufletul acestui neam n'a stat nici ea nepăsătoare, mai ales că centrul de gravitate s'a schimbat după războiu.

A fi trăit desbinați, singuratici, izolați fiecare la ale sale desigur că ne-ar fi îngenuchiat vrăjmașii. Și-așa ni s'au bătut destule cue în suflet și în trup, dar dacă tăceam?

Căci oricum ar fi fost preotul n'ar fi putut fi decât rezultanta a două forțe contrarii: forța entuziasmului cu care pășește în viață și care îl mână spre apostolat și forța isvorâtă din nevoile vieții materiale. Se vor fi găsit — poate cei mulți — cari să fie conștienți de această adevărată echilibristică morală și ar mai fi sal-

vat aparențele unui apostolat, dar s'ar fi impus imperativelor vieții și n'ar fi fost decât un pas până la falimentul nobilei lor misiuni.

Congresele preoțești prin chiar felul lor slab de a se manifesta, cel puțin atât cât s'a putut au salvat până azi o bună parte din ideologia tagmei.

Este adevărat că congresele noastre preoțești au mai pierdut ceva din importanța lor dela început dar este tot așa de adevărat că vina o purtăm noi prin dezinteresul ce l-am arătat.

Dar se pune întrebarea: oare numai prin congrese preoțești ne putem ocupa de starea noastră? Prin legea de organizare a Bisericii ortodoxe s'a prevăzut și funcționarea cercurilor pastorale. Era necesar să se găsească o modalitate de a fi scoasă preoțimea pe un teren de muncă mai vast și mai variat.

Acolo unde au luat ființă și au pornit la lucru au dat rezultate uimitoare.

La noi aceste cercuri au rămas doar ca literă moartă a legii. Nimeni nu le-a dat viață.*)

Cine a coborât în lumea satelor noastre a putut să se convingă de mizeria morală ce domnește aci. Concubinajul, avortul, destrăbălarea, necinstea, politică rău înțeleasă, alcoolismul, sectarismul, iată numai câteva din multele suferințe morale ce s'au întins ca o adevărată epidemie pretutindeni. Nimeni nu se gândește la combaterea lor, la stărpirea răului ci toți le lasă în seama preotului care singur trebuie să se lupte cu ele.

E greu și de aceea trebuie noi de noi să ne ajutăm. O ofensivă cu folos se poate lua atunci când am da viață și am reactiva cercurile noastre pastorale.

Trebuie să fim puși la lucru organizat după un plan anumit și cu scopuri bine stabilite de rosturile pe cari le avem în aceste vremuri.

Căci orice s'ar spune, ne găsim la un moment dat — azi — cu multe puteri sufletești, cu multe puteri de jertfă, de muncă, cari așteaptă numai întrebuintare.

Ne găsim natural și cu unele scăderi. E și firesc ca din cauza împrejurărilor în care viețuim să se depună peste sufletul preotului bănașan și multă șgură, dar pe care timpul, munca și experiența o va curăți.

Sunt scăderi pe cari nu le voim, nu le-am voit. Sunt în cea mai mare parte produse de cauze externe. Dușmanii bisericii se înmulțesc pe zi ce trece. Sub ambele ipostase — văzuți

*) Cercurile pastorale funcționează; ce-i drept, nu pretutindeni și nu cum ar trebui. Cine-i vina dacă cei din tractul părintelui nu se întrunesc și nu activează pe cercuri pastorale? N. Red.

sau nevăzuți — ei sunt numeroși și admirabil organizați. Toți au aceeași calitate: de a fi puternici și doritori să vadă îngenunchiată biserica strămoșească.

Căci dacă este adevărat că o bună parte din intelectualitatea noastră este prietenă bisericii prin organizațiuni ca Frăția Ortodoxă sau altele similare, totuși o și mai mare parte și-a găsit alt cult. Un lucru însă noi trebuie să-l înțelegem: *nu trebuie să ne scape poporul*. La el trebuie să ne gândim și către el trebuie să se îndrepte tot gândul nostru curat și sunt sigur — aceasta e numai o părere personală — că cercurile pastorale sunt sau ar fi un bun prilej de a ne apropia în oarecare măsură acest popor la dinarul căruia statul ne trimite azi și la care să fim siguri că vom ajunge *mâne*.

Trebuie dar cu un ceas mai de vreme să ne înțelegem noua situație pentru că în viitor să nu avem de suferit din propria-ne neprevădere.

Învățătorul a fost altădată un ajutător al preotului în comună sau în parohie. Azi însă i-a luat înainte, fiindcă s'a deșteptat mai dedimineață, a înțeles mai de grabă imperatiile vremii.

Astăzi privim umiliți cum cercurile învățătoresști ne cer concursul nostru, ne cer să-i ajutăm, să-i urmăm. În ce? Tocmai în ceace constituie adevăratul rol al nostru. Și s'a întâmplat acest lucru tocmai pentru că noi am părăsit o moștenire ce era a noastră și acum suntem chemați de cei ce ne-au luat locul spre a le da ajutor la lucru, spre a le rodi țarina care odată era a noastră.

Căci scris este că: împărăția lui Dumnezeu se câștigă prin lupte și numai luptătorii cei vrednici o câștigă. Astăzi poporul privește cu mult respect coborârea învățătorilor în mijlocul său prin cutreerarea satelor în cercuri, admiră munca multă, puțină câtă se face și-i dă ascultare. Prestigiul învățătorului în felul acesta s'a ridicat.

Cât de minunat ar fi și câtă amploare s'ar da activității preoțești când printr'o organizare înțeleaptă și prin înțelegere s'ar ține cercurile clericale împreunate cu cele ale învățătorilor, să coincidă în aceeași zi și în aceeași enorie.

Numai cine a văzut asemenea manifestații, își poate da seamă de roadele ce se pot recolta.**)

Apoi prin aceste cercuri pastorale colegialitatea dintre noi preoții și dintre preot și învă-

**) Dacă sunt ascultate cu mult interes și apreciate: conferințele soților Dănilă, ale diferitelor societăți (F. O. R., Astra, Liga Antirev. Română), nu se poate ca tocmai conferințele preoțești să nu fie ascultate și apreciate. Și ca ele să nu dea roade îmbelșugate? N. Red.

țători s'ar mai consolida căci trebuie a recunoaște că azi între noi este multă, foarte multă răslețire.

Prin conferințele intime ce se țin de obicei în aceste cercuri, se pot discuta chestiuni ce privesc interesele noastre vitale și înfârșit mulți ne complectăm cultura teologică, dându-ni-se posibilitatea a avea contact sau a asculta pe cei mai înzestrați, sau cei mai încercați în viață, născându-se chiar și un fel de emulație ce nu poate fi decât folositoare bisericii și activității noastre. Poporul chiar cu toate metehnele ce le are, e totuși setos de credință. Nu i-o cultivăm noi, se aruncă în brațele sectelor.

Am scris aceste constatări nu cu pretenția de a fi scris tot în această privință și nici cu intențiunea de a da lecțiuni celor chemați să se ocupe cu astfel de lucruri ci cu nădejdea curată că se va găsi modalitatea de a da ființă cercurilor pastorale și la noi, a căror necesitate se simte nespuse de mult.

Preot **Dimitrie Anușoia**

Săptămâna.

„Nimic nu demoralizează pe om mai mult și nimic nu falsifică funcționarea morală a societății mai mult ca banul“.

Sergiu Bulgakoff: „Ortodoxie“.

Cronica săptămânii se ocupă de procesul „antifasciștilor“ dela Chișinău. La Consiliul de război din Chișinău se judecă procesul a 19 comuniști în frunte cu „tovarășa“ Ana Pauker.

România noastră n'a prea avut multe procese în acest gen. Nu este însă nici cel dintâi și poate nici cel din urmă. Frământările unei infime minorități paukeriene, n'ar prezenta în sine simptome de îngrijorare. Dar atitudinea „presei“ este oricum ciudată.

Luăți în mână revista „Realitatea ilustrată“ anul X Nr. 476 din 4 Martie și vă veți convinge de unele ciudățenii. Sub titlul „*agitații în Capitală*“, sunt înșirate pe două pagini vre-o șasă clișee ce reprezintă scene frecvente prin Spania, Grecia, Mexic și în țările cu climat fierbinte, dar străine de țara noastră. Impresionant este clișeul cu un „manifestant cetățean rănit“ purtat de jandarmi și polițiști de mâni și picioare, târât pe caldaramul capitalei noastre. Acest clișeu a fost imediat reprodus cu comentariile de rigoare, în „Wiener Illustrierterblatt“.

Deci peste hotare se acreditează știrea că în capitala noastră au fost mișcări sângeroase, cu represiuni drastice.

România noastră este în plină frământare proletară. În România curge sânge omenesc.

*

Că în Capitală au fost manifestațiuni, nu se poate tăgădăui. Dar au fost manifestațiuni mărunte cu contingente neînsemnate, împrăștiate la apariția tancurilor cu apă ale poliției.

A fost mai mult o glumă decât ceva serios.

Dela o gălăgie, inerentă oricărui popor stăpân la sine acas, până la vărsare de sânge, „progromuri“ și „pârjoluri“ este o distanță enormă.

România noastră cuprinsă de frământări antifasciste sau comuniste? Capitala României scăldată în represiuni sângeroase?

Iată nerușinarea și crima.

Istoria noastră dovedește că Românul născut creștin ortodox totdeauna a fost călăuzit de cea mai largă toleranță și răbdare creștinească. În-săși întregirea neamului, sau „revoluția transilvăneană“ din 1918 a fost mai mult un praznic, o bucurie duhovnicească, „ca o zi de post“, o imensă „hora unirii“ și nicidecum o răsbunare a opresiunii milenare. Această sdrobire a cătușelor și umilinței străine, „n'a fost decât praznic și voie bună, o largă revărsare de bunătate populară pe cât de primitivă, pe-atât de admirabilă“.

Dece?

Pentru că acest minunat popor a fost și de bună voie s'a lăsat condus de forța ortodoxiei iubitoare și împăciuitoare.

D-l prof. ing. *Mihail Manoilescu* spune: „*Caracterul românesc este plămădit întreg din spiritul bisericii ortodoxe și nu poate fi înțeles în afară de dânsa*“.

Acest fundamental adevăr nu este în deajuns de aprofundat și prețuit la noi. Dar mai joacă un rol important „creatorii curentelor sociale“ ale „opinie publice“ cari înșiși sunt străini de ființa intimă a românismului ortodox.

De aci urmează paradoxul.

*

Pantagruel spune prin gura lui *Rabelais* că tiparul a fost născocit dintr'o inspirație înge-rească, după cum praful de pușcă a fost inventat din îndemnul diavolului.

Anatole France spune: „*Tipul societății pe care tiparul l-a realizat nu este decât barbaria organizată*“. Tot *Anatole France* în cartea sa „*Gânduri și lumină*“, în capitolul despre „*Bine și rău*“ spune: „*Răul este necesar. Dacă el n'ar exista, binele n'ar exista nici el. Răul este singurul motiv de a fi al binelui. Ce ar fi curajul*

departe de pericol și mila fără durere? Ce ar deveni devotamentul și sacrificiul în mijlocul fericirii universale? Se poate concepe virtutea fără viciu, dragostea fără ură, frumusețea fără urătenie? Am avut plăcerea să văd într'o zi într'un târg de sat, viața marelui sfânt Antoniu reprezentată prin păpuși. Acesta-i un spectacol ce întrece în filosofie tragediile lui Shakespeare și dramele lui Enney“.

Scena arătată, când sfântul Antoniu în rugăciune vede ispita înfloritoare a reginei din Saba și puterea mare a rugăciunii prin care respinge ispita, este impresionantă. Autorul trage concluzia că fără ispită nu ar fi fost atât de fierbinte și mare rugăciunea.

Dar tot *Anatole France* face constatarea că ar putea fi și *un bine universal fără rău*. „Pe constatările unui botanist confirmă, că spinul plantat pe un pământ gras dintr'unul sterp, ar produce flori în loc de spini“.

Ceeace înseamnă că între lumea materială și cea spirituală este o luptă permanentă, care luptă ar putea fi evitată, dacă lumea, *universalul dramei sociale* ar fi plantat în pământul gras al spiritualității.

„*Nimic nu demoralizează pe om mai mult și nimic nu falsifică funcționarea morală a societății mai mult ca banul*“ spune *Sergiu Bulgakoff*.

I. Ramsay Macdonald în cartea sa: „*Spre socialism*“ cap. IV cu titlul „*Societatea și Individul*“ își pune o întrebare principială „...dacă indivizii ar trebui să tragă foloase din profesiuni sau dacă profesiunile sunt funcțiuni cari contribuie a da viață ansamblului...“

Asupra acestei întrebări stărue toți sociologii, fără a i se fi găsit răspunsul care împacă în mod echitabil funcțiunea individului față de colectivitate. De-aci șirul lung al manifestațiunilor de multe ori sângeroase... în alte părți... dar nu la noi.

*

În România toate așa zisele „*revoluții sociale*“ și „*naționale*“ au decurs în modul cel mai uimitor de pașnic.

Exemple.

Întregirea Neamului, reforma agrară, votul universal și conversiunea datoriiilor.

Marile pretaceri dela noi au fost inspirate de *dreptate*. Spiritul conducător ortodox a fost totdeauna baza pe care s'au sprijinit evoluțiile.

Pașnice și profund umane au fost cauzele ca și efectele.

De unde și până când falsele înfățișări din „*Realitatea Ilustrată*“ și „*presa*“ consângeană ei? Să nu se tolereze asemenea aberațiuni.

Pr. Traian Constantin.

Marele tămăduitor.

Sfătueli cu creștinul dela sate.

De preotul Sineslu Bistreanu.

E o seamă de vreme de-atunci. S'au strecurat aproape șasăzeci de ani, și eu aveam pe bunicul supranumit „moș dascălu Ion“, care pe vremuri era omenit cu cinstea de „național învățator“, și care — de voie, de nevoie — a trecut în statul pensionarilor celor fără de pensie. Știa el, că național învățătorii numai muncind, ști tu, ca viermele în lemn: o pornești încet, în liniște, fără pic de odihnă, dar așa... mereu... sporești și te pomenești că ai agonisit nițică pensie pentru bătrânețe.

Câtă vreme o fi dascălit bunicu, nu știu anumit; tot ceva peste patruzeci de ani, dar — după spusa lui — susțin eu, că el vara în orele libere se ocupa cu agricultura și îngrijea moșia; iarna era croitor, că-l învățase nevoia de făcea șubi pentru femei și le dădea un croi deosebit și le împodobeau cu șinioane, așa că nevestele erau foarte mulțumite și-i mai sărutau și mâna lui moș dascălul.

Eram eu copil și n'ajunsesem anii de școală, când el mă pregătea în tainele istoriei, și până se pregătea cina, eu și el ședeam în odaie la întunec, că rare ori se ivea — prin ferestruța de către grădina — o dără de lumină dela lună, iar Sfârcioc motanul ne torcea bărbătește. Adesea se nimerea că bunicul povestea numai motanului, că eu eram în lumea visurilor. Uneori îl ascultam cu drag, că-mi istorisea despre Rea-Silvia pe carea Amuliu o îngropase de vie, apoi mă înflora urgia lui Dumnezeu, căci bunicul nu voia să amintească de zei, Doamne ferește! Ajungea la luponică, apoi la Romulus și Remus, și așa mereu țesea istoria străbunilor. Altă dată își ușura sufletul povestind peripețiile vieții sale, și sfârșia cu vorbele — pe-atunci neînțelese de mine —: „Am muncit nepoate, că numai munca e leacul cel mai temeinic de apărare; dar lucrând n'am luat-o razna ca calul zburdalnic și nici ca boul nedibaciu care trage numai cu puterea. Știam eu că tinerețea se mistue pe sine însăși, și — cu tot dreptul — mă așteptam ca la bătrânețe să am o viață senină și mulțumită, dar era scris să fie altfel!“

*

La fereastra ce da spre grădinița casei, ședea bunicul, bătrânul național învățator. Trist și sfârșit la față, privea afară că era o zi de iarnă rece și umedă, deși cerul cenușiu era liniștit și peste livezi stăpânea o muțenie neîn-

țeleasă; iar tot atât de tristă ca bunicul se dovedea și micra, care flămândă și tremurând de crivăț, stătea pe o creangă din părul cel înalt și cu jind își amintea de viața din vara trecută.

Șimțea el că zi de zi e tot mai rău cu sănătatea. În trecuta iarnă îl purtară ai săi, pe un scaun anume pregătit, la biserică, ca să sărbătorească și el „Nașterea Mântuitorului“ în rând cu ceilalți, dar acum e cu neputință, că podagra se împuternicește, așa că nu poate să se ridice să-și facă măcar prescriesele închinăciuni. E adecă un paralizic și — întocmai slăbănogului din evanghelie — nu-și mai poate mișca membrele și e nevoit a sta ca legat în odaie. Și îngândurat și suferind își amintea de cuvintele lui Iov din vechiul Testament, că: „Viața pe-acest pământ sustă într'o continuă luptă și multe neajunsuri“ (cap. 7, vers 1).

N'ar duce nevoie de îngrijire ori de medici, că și'n orașelul învecinat sunt vre-o doi și încă cu știință, dar bunicul avea încredințarea că acum toate sunt de prisos, că pentru boala sa încă nu s'a mai ivit buruiana, căci un medic bătrân și buo prieten i-a spus'o.

Dar oare așa să fie?

Eu citisem cândva într'un ziar, că 'nainte cu niște zeci de ani niște oameni tocmisera pe un arhitect sau întreprinzător de zidiri, ca să repare o biserică veche din Ierusalim, iar — acesta — ca s'o întărească din temelie, e silit a mai săpa în adâncime; deodată muncitorii nimeresc ruine vechi, așa că mereu ies la iveală cinci odăite sau încăperi cu niște trepte ce duceau la un lac, care însă secase. Aci era odinioară scaldătoarea din Vitsaida, aceea apă tămăduitoare care avea cândva cinci loșoare, după cum ni se amintește în noul Testament unde scrie apriat că în acest lac și la timp anumit se pogora îngerul Domnului și turbura apa; iar care era sorocit ca să se arunce mai întâi în apă, se făcea sănătos, ori de ce boală să fi fost cuprins.

Și mă gândeam, oare bolnavul acesta, bunicul meu, nu s'ar putea și el tămădui dintr'un astfel de lac? Dar „că om înțelegător, ar trebui s'o priceap, că un lac tămăduitor ca cel din Vitsaida a fost numai odinioară, în vremuri apuse, căci tot pe-acele timpuri și Mântuitorul, viețuind ca om, îndeplini vestitele minuni: dând orbilor vedere, tămăduind ologi, lunatici, surdomuți, îndrăciți și pe atâția alți bolnavi pe cari medicii îi părăsiseră ca fără leac. Așa și bunicul meu, trebui s'aștepte sfârșitul suferințelor, cu nădejdea în mila dumnezeiască; iar sfârșitul a venit cu ivirea holerii.

(Urmează)

ȘTIRI

Predici în Catedrală. Duminică la sf. liturgie a predicat par. Gh. Vior despre evanghelia duminicii. Predica interesantă a fost ascultată cu atenție.

După masă la vecernie a predicat diaconul prof. Dr. Z. Munteanu cu date și exemple din sfânta Scriptură. Corul Catedral a dat răspunsurile liturgice.

Din activitatea cercurilor Sf. Gheorghe. Duminică trecută am înregistrat o îmbucurătoare mișcare cultural-religioasă a cercului Sf. Gheorghe în Cuptoarea și Topleț. Sub conducerea preotului Nicolae Goanță a învățătorilor F. Siracu și I. Todor, în prezența unui numeros public — compus din părinții și frații membrilor, s'au produs cu recitări de poezii, dialoguri, cântări religioase etc. Preotul-șefedinte a ținut o cuvântare ocazională, iar poporul a fost foarte mulțumit. În Topleț — despre care amănunte mai precise nu avem — încă s'au recoltat succese. Alături de preotul I. Dorobanț avem acolo neprețuitul concurs al poetului G. B. colaboratorul nostru, și ei știu îndruma poporul așa cum trebuie.

Conferință. În cadrele Astei a conferențiat sâmbătă profesorul univ. L. Rusu despre *Goethe*. Poetul german a fost și om de știință și filosof. Ca om de știință a fost dintre aceia cari au stabilit legea evoluției, a polarității și a compensației. Filosofia lui toată se poate rezuma în două cuvinte: preamărirea vieții. Goethe a fost și mare naturalist. În opera sa poetică se oglindefe concepția sa științifică și cea filosofică. Mari oameni și în aceeași ordine a cugetării contemporani cu Goethe au fost Napoleon Bonaparte și Ludwig van Beethoven. Și aceștia au pus pond pe puterea personalității. Napoleon a fost mare general dar și mai mare cugetător. Codul Napoleon este un cap de operă; principiul de bază este personalitatea, dezvoltarea personalității omenești în direcția cuceririlor spirituale. Beethoven încă realizează aceste idei în Simfonia IX.

La conferință a luat parte însuși P. S. Episcop, care a felicitat pe conferențiar; un imens public a aplaudat interesanta conferință a d-lui L. Rusu.

Din America. După ce a publicat nu de mult un îngrijit calendar, P. S. Policarp al Românilor din America ia publică și o foaie sub titlul „*Solia*”, în care P. S. Sa scrie întâiul articol. Pe lângă zidirea sufletească ce săvârșește această foaie săptămânală, ea este un bun mijloc de a comunica frații între sine. Ne bucurăm sincer de aceste semne bune de organizare.

Aniversare duioasă. În 26 Iunie a. c., se împlinesc 40 de ani, când la ordinul autorităților administrative, jandarmii unguri, pentru a înăbuși o pretinsă „răscoală mare”, au întrebuițat arma, lăsând astfel în frunța comună Mehadica, în stradă 6 români morți, 30 răniți și pe alți mulți înfundându-i în închisori. Suntem informați, că aceasta zi memorabilă, va fi prăznuită cu demnitate de către cei ce au supraviețuit măcelul satrapilor de ieri. Dl deputat sinodal, ing. P. Fotoc, fiul comunei Mehadica, depune toată râvna că această serbare să fie o manifestare națională.

Într'un număr viitor, vom aduce o descriere din partea unui martor ocular, băiat atunci și încărunțit astăzi și el.

O să mai fie eroi...

† Cântărețul Vasile Bașșan din Silha. Zilele trecute a fost petrecut la groapă octogenarul cântăreț al sfintei biserici din Silha, Vasile Bașșan. Răposatul a condus strana peste 60 de ani, până în pragul morții sale. În dragostea lui pentru Casa Domnului lasă și o modestă sumă de bani ca fundațiune care să-i poarte numele.

Dumnezeu să așeze pe acest iubitor de biserică între cei buni ai Săi!

Salariile pe luna Februarie au sosit și se pot ridica dela casa diecezană în orele de oficiu.

În numărul viitor vom publica un interesant articol al colaboratorului Constantin Albu din Logoj. Tot atunci ceva și despre ceilalți sectari.

CONCURSE.

Pe baza decisului Ven. Consiliu Eparhial de sub Nr. 7763 B. 1935 se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” din Caransebeș, pentru ocuparea postului de paroh, devenit vacant prin moartea preotului Victor Bojin, în comuna Marcovăț, protopresbiteratul Vârșetului, Banatul Jugoslav.

Emolumente:

1. Una sesiune parohială constatătoare din 32 jug. după care alesul va plăti darea.
2. Casă parohială.
3. Birul și stola uzitată.

Alesul este obligat a catehiza la școala elementară din loc.

Concurenții cvalificați pentru parohiile de cl. II. (doua), având învoirea Ven. Cons. Eparhial, își vor înainta cererile de recurs Comitetului Parohial ort. rom. din Marcovăț prin P. On. Oficiul Protopresbiteral al Vârșetului.

Candidații se vor prezenta în vre-o duminică sau sârbătoare în sf. noastră biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic, însă nicidecum în ziua alegerii.

Marcovăț, din ședința consiliului parohial ținută în 18 Ianuarie 1936.

Președinte:

3—3

Secretar:

Ing. agr. **Iullu Moise**

George Ogrin

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea* protopresbiter.

* * *

Consiliul parohial ortodox român din Fizeș publică concurs pentru ocuparea postului de cantor (cântăreț) cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pe lângă următoarele retribuțiuni.

1. Opt (8) jughere sesiune cantorală, situată în „Puricea”.
2. Stola obicinuită, dela cununii, înmormântări, parastase etc.
3. Cantorul va avea să supoarte, după sesiunea cantorală toate dările, către stat și comună.

4. Cantorul va avea să poarte cântarea bisericească, în și afară de biserică și să instruiască tinerimea în cântarea bisericească.

5. Până va funcționa cantorul Ion Măteș Nr. 164, adecă până la finea anului economic 1935/1936, alegându-l cantor va folosi 4 jughere din „Puricea”, 5 jughere din „Agris” și 1 grădină din „Păstoane”.

6. După ce nu va mai funcționa cantorul Ion Măteș, alegându-l cantor va folosi numai cele 8 jughere din „Puricea”.

Recurenții își vor înainta cererea de concurs, ajustată cu diploma de cantor, prin oficiul parohial, consiliului parohial ort. rom. din Fizeș și se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în biserică din localitate spre a-și arăta dexteritatea în tipic și cântarea bisericească.

Conducătorii de cor vor fi preferați

Fizeș din ședința consiliului parohial, ținută la 27 Octombrie 1935.

Victor C. Sclopone m. p.
paroh ort. rom.

„Banca Banatului“

Institut de credit și comerț,
societate pe acțiuni în Caransebeș (județul Severin)

Capital vărsat Lei 2,000.000.

Inscrisă în Registrul Oficiului Bancar sub Nr. 9.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și comerț „Banca Banatului“ societate pe acțiuni în Caransebeș se invită la

a XVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține **Marti în 31 Martie 1936, la orele 3 p. m.** în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul Consiliului de administrație și al Comisiei de Censori.
3. Prezentarea și aprobarea bilanțului pe anul 1935, distribuirea profitului curat și darea absolutoriului pentru gestiunea anului 1935.
4. Propuneri în sensul statutelor.
5. Alegerea Comisiei de Censori în sensul Art. 36 și a Consiliului de administrație conform Art. 29 din statute.

Caransebeș, la 12 Martie 1936.

Consiliul de Administrație.

N. B. Pentru participarea cu drept de vot la adunarea generală, domnii acționari sunt rugați în sensul art. 21 din statute a depune acțiunile ce posed și dovezile de plenipotențe cu 3 zile înainte de adunarea generală la casieria institutului.

Licitație minuendă.

Pe baza aprobării Ven. Consiliu Eparhial Nr. 442 E. ex 1936 ddto 18 Ianuarie 1936, se escrie licitație minuendă pentru renovarea sf. biserici din Cuptoarea, protopresbiteratul Mehadiei.

Licitația se va ține duminică în 17 Mai 1936, orele 3 după masă în Cuptoarea.

Prețul esclamării este de 35.000 lei.

Licitanții sunt obligați a depune în bani gata cauție 10% din prețul esclamării.

Spese de drum sau alte cheltuieli nu se acordă.

Contractul devine obligator pentru antreprenor imediat după semnare, iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea acestuia de către Ven. Consiliu eparhial.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a da lucrările aceluși antreprenor, în care are mai multă încredere fără considerare la rezultatul licitațiunii.

Devizul se poate vedea oricând la Oficiul Parohial. Spesele avute cu devizul, de 800 lei, cad în sarcina întreprinzătorului.

Cuptoarea la 9 Martie 1936.

Pr. **Nicolae Goanță**
președinte.

Nicolae Iiescu
notar.

A apărut
mult îmbogățit,
în a III-a ediție

OCTOIH BOGAT

DE:

GEORGE CĂTANĂ
ÎNVĂȚĂTOR PENSIONAR.

Noua ediție cuprinde pe lângă rândueile serviciilor divine dela toate sărbătorile, glasuri, podobiile glasurilor, troparele și condacele — rânduiala dela Paști, rânduiala înmormântării, a parastaselor, chemarea Duhului sfânt, etc. etc.

Cartea este îndreptar practic de mult folos pentru preoți și cântăreții de strană. Se poate comanda la:
Librăria Diecezană Caransebeș.

Costul unui exempl. 150 Lei
plus 20 Lei porto postal

„PÂRVOVANA“ Institut de credit și economii ca societate pe acții în Pârvova.
Înscrisă în Registrul Bancar: sub No. 16 din 1935.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai băncii „Pârvovana“ institut de credit și economii ca societate pe acții în Pârvova sunt invitați la a

XXIX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Pârvova la 26 Aprilie 1936 ore 10 a. m. în localul institutului. Întrucât nu sunt acționarii în număr recerut de Statut, adunarea generală se va ține pe data de 3 Mai 1936 la ora 10 a. m. indiferent de numărul celor prezenți, cu următoarea

Ordine de zi :

1. Deschiderea adunării generale.
2. Designarea unui notar și alegerea a doi membri pentru autentificarea procesului verbal.
3. Raportul Consiliului de administrație și al cenzorilor despre agendele anului de gestiune expirat. Pertractarea și aprobarea bilanțului, darea absolutului.
4. Alegerea a 5 membri în Consiliul de administrație pe timp de 6 ani.
5. Fixarea jetoanelor de prezență a Consiliului de administrație și fixarea remunerației Consiliului de cenzori pe anul 1936.
6. Eventuale propuneri.

Consiliul de administrație.

N. B. Domnii acționari, cari doresc a participa cu vot decisiv în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile eventual plenipotența până la 22 Aprilie 1936 ora 10 a. m. la cassa institutului. Femeile se pot reprezenta numai prin persoane, cari și-au depus deja acțiunile la institut.

Activa	Contul Bilanț la 31 Decembrie 1935		Pasiva	
Cassa în numerar		64.167	Capital social	605.259
Portofoliul de titluri:			Fonduri de rezervă:	
Titluri românești necotate la bursă			a) Fond de rezervă statutar	340.000
val. nom. Lei 59.000		1	b) Fond pentru creanțe dubioase	265.000
Portofoliul de scont			c) Fond Zaharie Miulescu	100.000
Plătibil în țară:			Depuneri spre fructificare pe livrete	
a) Cambii fără garanții speciale	27.885		de economii:	
b) Cambii benef. de legea lichid. dat. (cota rămasă)	2.120.294	2.148.179	Din țară, pe termen (suma redusă)	848.110
Mobilier			Creditori în țară, pe termen	88.480
Perderi rezultând din aplic. legii lichid. dat.	557.612		Diverse conturi creditoare	256.232
Amortizare	266.879	290.733		
		2.503.081		2.503.081
Conturi de ordine:			Conturi de ordine:	
Cauțiuni statutare		110.000	Deponenți de cauțiuni statutare	110.000
Efecte reescontate în conversiune		802.555	Angaj. de reescont în conversiune	802.555
		912.555		912.555

Debit	Contul Profit și Perderi la 31 Decembrie 1935		Credit	
Perdere din anul trecut		41.998	Dobânzi incasate:	
Cheltuieli de administrație:			a) Dela portofoliul de scont	309.955
a) Salare și indemnizații	16.000		b) Dela portofoliul de titluri	3850
b) Diverse	24.537	40.537	Diverse venite	36.154
Dobânzi plătite la reescont		545		
Amortizare din pierderea conversiunii		266879		
		349.959		349.959

Pârvova, la 31 Decembrie 1935.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Pentru contabilitate:
Zaharie Miulescu ss.
director executiv

Zaharie Miulescu ss.

Isidor Tătariu ss. președinte

Gh Uzonescu ss.

Isac Hațegan ss.

Romul Boldea ss.

Carol Schwab ss.

Subsemnatul Consiliu de cenzori am examinat și verificat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele institutului, fiind în conformitate cu codul de comerț și legea bancară.

Pârvova, la 8 Martie 1936.

M. Cristescu ss.

Daniilă Leitin ss. președinte

Ilie Draghiciu ss.

Nicolae Fișteag ss.

P. Baderca ss.

Revidat și aflat în ordine: Constantin Călițiu ss. Revizor-exper al „Solidarității“.

Redactor responsabil: Nicolae Cornean, consilier referent eparhial. —: Tiparul și editura Tipografiei diecezane, Caransebeș